

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 40

van **FREYA PERDAENS**

datum: 17 oktober 2019

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Gezondheidsklachten in zwemwateren - Cyanobacteriën

Blauwalgen zijn eigenlijk geen algen maar bacteriën en kunnen giftig zijn. Ze kunnen irritaties veroorzaken aan de ogen of de huid, maar ook hoofdpijn of maag- en darmklachten veroorzaken. De laatste tijd worden op heel wat plaatsen onder meer zwemverboden opgelegd.

Op 27 augustus 2019 stelde ik een schriftelijke vraag (nr. 33) aan voormalig minister van Omgeving, Natuur en Landbouw Koen van den Heuvel. Hierbij vroeg ik of de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) over cijfers beschikt over het aantal meldingen van klachten ten gevolge van blootstelling aan blauwalgen en of deze gegevens elders dan bij de VMM worden verzameld. De minister gaf daarbij het volgende mee: "Het opvolgen van gezondheidsklachten in de zwemwateren is de bevoegdheid van het Agentschap Zorg & Gezondheid. [...]. Naar aanleiding van de genomen stalen en de analyse hiervan geeft de Vlaamse Milieumaatschappij een advies over de aanwezigheid van cyanobacteriën aan het Agentschap Zorg & Gezondheid."

1. Beschikt het Agentschap Zorg en Gezondheid over een register met de adviezen over de aanwezigheid van cyanobacteriën? Kan hiervan een overzicht worden gegeven over de periode 2015-2019 en is hierin een trend te merken?
2. Houdt het Agentschap Zorg en Gezondheid ook apart een register bij met meldingen van gezondheidsklachten die veroorzaakt kunnen zijn door cyanobacteriën? Wordt hierbij een opdeling gemaakt naargelang het irritaties aan de ogen of de huid, hoofdpijn of maag- en darmklachten betreft? Kan hiervan een overzicht worden gegeven over de periode 2015-2019 en is hierin een trend te merken?
3. Van welke andere gezondheidsklachten in zwemwateren beschikt het Agentschap Zorg en Gezondheid over een register? Kan de minister een overzicht geven van het grootste aantal gezondheidsklachten in de periode 2015-2019, opgedeeld naargelang van de oorzaak?

ANTWOORD

op vraag nr. 40 van 17 oktober 2019

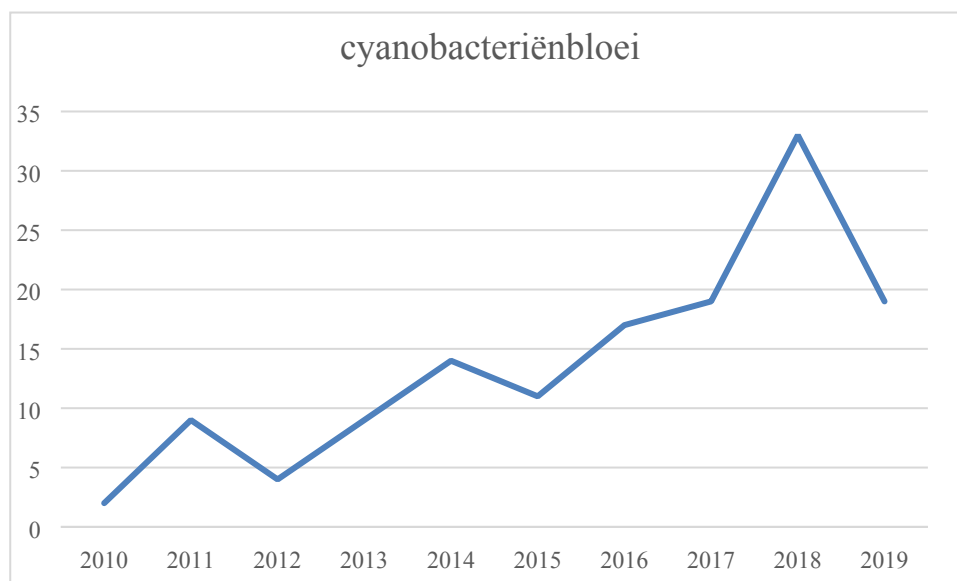
van **FREYA PERDAENS**

1. Alle vergunde zwem- en recreatiewaters worden tijdens het zwemseizoen in samenwerking met de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) systematisch bemonsterd en geanalyseerd voor indicatorparameters voor fecale verontreiniging en op mogelijke proliferatie van cyanobacteriën. De analyseresultaten en waarnemingen worden door het Agentschap Zorg en Gezondheid risicogericht beoordeeld en geadviseerd.

Vanaf het zwemseizoen 2017 worden de adviezen automatisch per zwem- of recreatiewater gearchiveerd in een registratiesysteem. De historiek over de waterkwaliteit kan ook door de burger per locatie geraadpleegd worden via de website <https://kwaliteitzwemwater.be/nl>.

Voor cyanobacteriën zien we vanaf 2010 een relatief sterk stijgende trend in het voorkomen. In 2019 lijkt de stijging afgetopt, maar dit heeft mogelijk te maken met het proactief ingrijpen van uitbaters waardoor een ernstige waterbloei en/of drijfslag van cyanobacteriën mogelijk niet opgemerkt wordt door de staalnemers van VMM.

Grafiek 1. geadviseerde zwem- en waterrecreatieverboden 2010-2019 voor potentieel toxische cyanobacteriënbloei.

2. Het Agentschap Zorg en Gezondheid houdt geen apart register bij met meldingen van gezondheidsklachten die veroorzaakt kunnen zijn door cyanobacteriën.

Dergelijke gezondheidsklachten worden ook te zelden gemeld om registratie zinvol te maken. De redenen daarvoor kunnen divers zijn. Een eerste reden kan zijn dat de aandoeningen, mede omwille van de bewaking van zwemwater op cyanobacteriën, in de praktijk weinig voorkomen. In tegenstelling tot besmettelijke ziekten zijn aandoeningen die mogelijk in verband staan met de algenbloei ook niet meldingsplichtig. Het is ook mogelijk dat bij gezondheidsgevolgen door algenbloei, de link met de wateractiviteiten in de dagen voordien niet gelegd wordt. Tenslotte

zijn sommige gevolgen eerder mild waardoor burgers met dit soort klachten niet steeds een arts raadplegen.

3. Er is geen specifiek register met gemelde gezondheidsklachten na waterrecreatie. Dergelijke klachten worden bijzonder zelden gerapporteerd. Zo goed als zeker is het aantal infectieziekten gerelateerd aan waterrecreatie ondergediagnosticeerd en ondergerapporteerd.

Slechts een miniem deel van de verplicht gemelde infectieziekten heeft een erkende link met zwem- of recreatiewater.